

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN DE VLAAMSE CODEX
FISCALITEIT VAN 13 DECEMBER 2013, WAT BETREFT AANPASSINGEN
AAN HET NIEUW BURGERLIJK WETBOEK**

Samenvatting

Met dit ontwerp van decreet worden in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 een aantal technische wijzigingen aangebracht die een gevolg zijn van de invoering van het nieuwe Burgerlijk Wetboek.

Waar nodig worden verwijzingen naar opgeheven artikelen uit het Oude Burgerlijk Wetboek vervangen door een verwijzing naar de nieuwe maar inhoudelijk gelijkaardige bepalingen.

Daarnaast worden de termijnen in het kader van de fiscale meldingsplicht bij de vervreemding van een onroerend goed, bij de opmaak van een akte of attest van erfopvolging en bij de openbare verkoop van roerende goederen, die door het nieuwe Burgerlijk Wetboek de facto werden verlengd, terug gebracht naar de oorspronkelijke situatie.

MEMORIE VAN TOELICHTING**I. ALGEMENE TOELICHTING****A. Situering**

1. De wet van 13 april 2019 tot invoering van een Burgerlijk Wetboek en tot invoering van boek 8 "Bewijs" in dat Wetboek beoogde een modernisering van het Burgerlijk Wetboek van 21 maart 1804. Het Burgerlijk Wetboek van 21 maart 1804 draagt sindsdien het opschrift 'oud Burgerlijk Wetboek'.

Het nieuwe Wetboek zal bestaan uit tien boeken.¹ Tegelijk met de invoering werd boek 8 "Bewijs" ingevoegd. Daarna volgden boek 3 "Goederen" (wet van 4 februari 2020), boek 2, titel 3, "Relatievermogensrecht" en boek 4 "Nalatenschappen, schenkingen en testamenten" (wet van 19 januari 2022), boek 5 "Verbintenissen" (wet van 28 april 2022) en boek 1 "Algemene bepalingen" (wet van 28 april 2022).

Aangezien in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wordt verwezen naar het (oud) Burgerlijk Wetboek dringen zich enkele technische aanpassingen op.

¹ Boek 1. Algemene bepalingen;
Boek 2. Personen, familie en relatievermogensrecht;
Boek 3. Goederen;
Boek 4. Nalatenschappen, schenkingen en testamenten;
Boek 5. Verbintenissen;
Boek 6. Buitencontractuele aansprakelijkheid;
Boek 7. Bijzondere overeenkomsten;
Boek 8. Zekerheden;
Boek 9. Bewijs;
Boek 10. Verjaring

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

2. In verschillende bepalingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wordt verwezen naar artikelen van het oud Burgerlijk Wetboek, die inmiddels opgeheven zijn. Dit betekent dat deze verwijzingen moeten worden aangepast zodat verwezen wordt naar de betreffende bepalingen van het (nieuwe) Burgerlijk Wetboek.

3. Daarnaast stelt artikel 1.7 van Boek 1 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, dat in werking trad op 1 januari 2023, als regel van gemeen recht inzake de berekening van termijnen dat zaterdagen worden uitgesloten als werkdag. Aangezien inzake de fiscale meldingsplicht en de procedure inzake de fiscale notificaties zaterdagen tot op heden nog worden beschouwd als een werkdag, heeft deze wijziging de facto een verlenging van bepaalde termijnen tot gevolg. Aangezien dat niet wenselijk is, noch voor de administratie, noch voor het notariaat, heeft dit ontwerp ook als doel om de situatie zoals die bestond voor 1 januari 2023 te herstellen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

4. Dit decreet bevat geen beleidsmaatregelen.

Impactanalyse

5. Dit decreet heeft geen maatschappelijke impact, noch impact op grondrechten of het gelijkheidsbeginsel en evenmin een budgettaire of bestuurlijke impact.

Implementatie

6. Voor de inwerkingtreding kan verwezen worden naar de toelichting bij het laatste artikel. Er zijn geen uitvoerings- noch overgangsbepalingen nodig.

C. Totstandkomingsprocedure

7. Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/305 van 4 juli 2023.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 27 juni 2023.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

8. Zoals aangegeven in artikel 1 regelt dit decreet een gewestaangelegenheid.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Door de wet van 13 april 2019 tot invoering van een Burgerlijk Wetboek en tot invoeging van boek 8 "Bewijs" in dat Wetboek, de wet van 4 februari 2020 houdende boek 3 "Goederen" van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 19 januari 2022 houdende boek 2, titel 3, "Relatievermogensrecht" en boek 4 "Nalatenschappen, schenkingen en testamenten" van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 28 april 2022 houdende boek 5 "Verbintenissen" van het Burgerlijk Wetboek en de wet van 28 april 2022 houdende boek 1 "Algemene bepalingen" van het Burgerlijk Wetboek werd een nieuw Burgerlijk Wetboek ingevoerd en reeds gedeeltelijk ingevuld. De bepalingen in het oud Burgerlijk Wetboek worden opgeheven.

In verschillende bepalingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wordt verwezen naar artikelen van het oud Burgerlijk Wetboek, die inmiddels dus opgeheven zijn. Dit betekent dat deze verwijzingen moeten worden aangepast zodat verwezen wordt naar de betreffende bepalingen van het (nieuwe) Burgerlijk Wetboek. De wijziging die met dit artikel wordt doorgevoerd betreft een louter technisch aanpassing.

Artikel 3

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Artikel 4

Voor de toelichting bij dit artikel kan in beginsel ook verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

In artikel 2.7.3.2.5, tweede lid VCF wordt verwezen naar artikel 2279 van het Burgerlijk Wetboek, dat werd opgeheven door de wet van 4 februari 2020.

Een verwijzing naar het nieuw Burgerlijk Wetboek is overbodig. De verwijzing naar artikel 2279 van het Burgerlijk Wetboek in artikel 2.7.3.2.5, tweede lid VCF, heeft in werkelijkheid betrekking op lichamelijke roerende goederen, contant geld en effecten aan toonder (J. DECUYPER en J. RUYSSVELDT, 2018 – 2019, nrs. 1725 en 1726; Nieuwsbrief Notariaat, Nr. 4 Jaargang 32 weken 10 en 12 2021, Nieuw leven voor alternatieve schenkingstechnieken?, H el ene CASMAN, Alain Laurent VERBEKE, Nadja NIJBOER, Bart VERDICKT).

De tekst van artikel 2.7.3.2.5, tweede lid VCF wordt thans verduidelijkt door de verwijzing naar een andere wetgeving weg te laten, zonder iets aan de draagwijdte van dat artikel te wijzigen.

Hierdoor wordt ook de eenvormigheid behouden met artikel 108 van het Wetboek der Successierechten, gewijzigd bij de wet van 7 februari 2021.

Artikel 5

Op grond van artikel 2.7.3.2.10 VCF wordt voor de berekening van de erfbelasting geen rekening gehouden met een vruchtgebruik, een rente of pensioen als de erfopvolger die dit vruchtgebruik of deze rente of pensioen heeft verkregen, zelf is overleden binnen de zes maanden na de erflater. Het kan hierbij dus gaan om ofwel een vruchtgebruik ofwel een levenslange of periodieke rente ofwel een pensioen dat de overleden erfopvolger had verkregen.

In het bij decreet van 19 december 2014 ingevoegde artikel 2.7.3.2.10 is een taalkundige vergissing geslopen en is het woordje "of" weggefallen tussen de woorden "in vruchtgebruik" en "als levenslange of periodieke rente". Dit strookt niet met de bedoeling van de tekst en kan tot verwarring leiden. Om die reden wordt dit nu rechtgezet.

Artikel 6

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Artikel 7

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Artikel 8

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Artikel 9

Met punt 2° van dit artikel wordt de verwijzing naar de artikelen 768, 770, 811 en 813 van het oud Burgerlijk Wetboek in artikel 3.3.1.0.5, §2 vervangen door een verwijzing naar respectievelijk de artikelen 4.32, 4.33, tweede lid, 4.58, §1 en 4.58, §2 Burgerlijk Wetboek (cf. toelichting bij artikel 2).

Daarnaast wordt met punt 1° in §2, eerste lid, in de inleidende zin de verwijzing naar het derde lid geschrapt aangezien het derde lid in paragraaf 1 werd opgeheven bij decreet van 17 juli 2015. Ook dit betreft dus een louter technische aanpassing.

Artikel 10

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Artikel 11

Voor de toelichting bij dit artikel kan in beginsel ook verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

De verwijzing in artikel 3.4.7.0.2, §1 VCF naar de bepalingen in het (Oud) Burgerlijk Wetboek m.b.t. schuldvergelijking wordt geactualiseerd door een verwijzing op te nemen naar het nieuwe Boek 5 (Verbintenissen) – Titel 3 (Algemeen regime van de verbintenis) – Ondertitel 8 (Gronden van tenietgaan van de verbintenis) – Hoofdstuk 4 (Schuldvergelijking).

Aan deze verwijzing wordt het artikel 5.182 toegevoegd. Dat artikel heeft eveneens betrekking op schuldvergelijking, maar werd in het nieuw Burgerlijk Wetboek werd opgenomen in Ondertitel 4 (Overdracht van verbintenissen) – Hoofdstuk 1 "Overdracht van schuldvordering) – Afdeling 2 (Tegenwerpelijkheid aan derden).

Artikel 12

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Artikel 13

Het artikel 1.7 van Boek 1 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, ingevoerd bij de wet van 28 april 2022 houdende boek 1 "Algemene bepalingen" van het Burgerlijk Wetboek (BS van 1 juli 2022), dat in werking is getreden op 1 januari 2023, stelt als regel van gemeen recht inzake de berekening van termijnen dat zaterdagen worden uitgesloten als werkdag.

De Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 bepaalt in titel 3, hoofdstuk 12, afdeling 1, dat op de notaris een fiscale meldingsplicht rust naar aanleiding van de opmaak van een akte betreffende de overdracht of hypothecaire aanwending van een onroerend goed, schip of vaartuig, en bij de opmaak van een akte of attest van erfopvolging overeenkomstig artikel 4.59 van het Burgerlijk Wetboek.

Een gelijkaardige procedure is van toepassing voor openbare ambtenaren of ministeriële officieren die belast zijn met de openbare verkoping van roerende goederen waarvan de waarde ten minste 250 euro bedraagt.

Ingevolge de verzending van het bericht door de notaris, zal de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie de fiscale toestand onderzoeken. Indien de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie vaststelt dat er nog belastingen verschuldigd zijn, zal zij dit signaleren via een fiscale notificatie en op die manier de openstaande belastingschulden ter kennis brengen van de notaris. Deze fiscale notificatie geldt

als beslag onder derden in handen van de notaris resp. openbare ambtenaar of ministeriële officier waardoor zij ertoe gehouden zijn om de verschuldigde bedragen door te storten.

Voor de termijnen inzake deze procedures worden zaterdagen tot op heden nog beschouwd als een werkdag. Bijgevolg heeft de inwerkingtreding van artikel 1.7 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek als indirect gevolg de *de facto* verlenging van de termijnen.

Deze verlenging van de termijnen is noch voor de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie noch voor de notarissen wenselijk, zowel wat betreft de aard van bepaalde termijnen (onder andere de termijn waarover het bevoegde personeelslid beschikt om fiscale schulden ter kennis te geven) als met het oog op de toegenomen digitalisering van de overheidsdiensten en de notarissen.

Dit ontwerp heeft dan ook als doel om de situatie bestaande voor 1 januari 2023 te herstellen door in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 de termijnen te herstellen als volgt:

1° de termijn waarover het bevoegde personeelslid beschikt om aan de notaris het bedrag van de fiscale schuldvorderingen ter kennis te geven die aanleiding kunnen geven tot de inschrijving van de wettelijke hypotheek van het Vlaamse Gewest op het onroerend goed dat het voorwerp van de akte is, wordt teruggebracht van twaalf werkdagen naar tien werkdagen;

2° de termijn van 8 werkdagen waarbinnen het bevoegde personeelslid een wettelijke hypotheek kan inschrijven wordt teruggebracht van acht werkdagen naar zeven werkdagen;

3° de termijn waarin de notaris de onder hem gehouden bedragen moet overmaken aan de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie wordt teruggebracht van acht werkdagen naar zeven werkdagen;

4° de termijn waarover het bevoegde personeelslid beschikt om schulden ter kennis te geven bij een openbare verkoop van roerende goederen met een waarde van meer dan 2.500 euro wordt teruggebracht van acht werkdagen naar zeven werkdagen;

5° de termijn waarover het bevoegde personeelslid beschikt om schulden ter kennis te geven die vermeld worden op het attest of de akte van erfopvolging, wordt teruggebracht van twaalf werkdagen naar tien werkdagen.

Artikel 14

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 13.

Artikel 15

Voor de toelichting bij punt 2° van dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 13.

Tevens wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om artikel 3.12.1.0.10, eerste lid, in overeenstemming te brengen met artikel 49 Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen, zodat de minimumwaarde van de goederen waarboven de hoofdelijke aansprakelijkheid van openbare ambtenaren en ministeriële officieren in het kader van een openbare verkoop van roerende goederen geldt, wordt verhoogd van 250 euro tot 2.500 euro.

Artikel 16

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 13.

Artikel 17

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Aangezien artikel 267 van het decreet van 19 december 2014 tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, dat artikel 3.12.1.0.16 invoegt in de VCF, nog niet in werking is getreden, wordt de inwerkingtreding van dit artikel hierop afgestemd (zie artikel 22).

Artikel 18

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 13.

Aangezien artikel 268 van het decreet van 19 december 2014 tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, dat artikel 3.12.1.0.17 invoegt in de VCF, nog niet in werking is getreden, wordt de inwerkingtreding van dit artikel hierop afgestemd (zie artikel 22).

Artikel 19

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Aangezien artikel 270 van het decreet van 19 december 2014 tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, dat artikel 3.12.1.0.19 invoegt in de VCF, nog niet in werking is getreden, wordt de inwerkingtreding van dit artikel hierop afgestemd (zie artikel 22).

Artikel 20

Voor de toelichting bij dit artikel kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 2.

Aangezien artikel 272 van het decreet van 19 december 2014 tot wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, dat artikel 3.12.1.0.21 invoegt in de VCF, nog niet in werking is getreden, wordt de inwerkingtreding van dit artikel hierop afgestemd (zie artikel 22).

Artikel 21

De wijzigingen aangebracht in de artikelen 13, 14 en 18 door dit ontwerp zullen van toepassing zijn voor alle situaties waarin de berichten bedoeld in artikel 3.12.1.0.1 en 3.12.1.0.16, verzonden worden na 1 januari 2024. Deze datum werd afgestemd met de verschillende overheidsdiensten op het federale en gewestelijke niveau zodat elke betrokkene zijn wetgeving, interne werking en informaticatoepassingen kan aanpassen.

Bij de openbare verkoop van roerende goederen, zullen de artikelen 15 en 16 van toepassing zijn op de berichten verzonden na 1 januari 2024.

Artikel 22

De bepalingen van dit decreet treden in werking 10 dagen na hun publicatie in het Belgisch Staatsblad met uitzondering van de artikelen 17 tot en met 20.

Voor een nadere toelichting over de afwijkende inwerkingtreding wordt verwezen naar de toelichting bij de betreffende artikelen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE